

nedlagt. Dette var, kan man vist sige, alt andet end heldigt. Noget maatte der træde i Lagtingets Sted, og saa fik vi ordineret en Amtmand, som skulde virke paa Lagtingets Vegne. Amtmanden kom saa til at optræde nok saa enevældigt deroppe, hvad ikke kan forundre, og det havde jo sine Skavanker. Da saa Stænderforsamlingerne vare oprettede i Kongeriget, blev ved en Kancelliskrivelse i 1843 forespurgt hos den færøiske Befolkning, hvorvidt den vilde sende en deputeret til Stænderforsamlingen, men det mente man ikke, man vilde. Derimod kom der fra Færøerne i 1846 et Andragende til Stænderforsamlingen om at oprette et Folketing paa Færøerne. Det blev vedtaget i Stænderforsamlingen, men alligevel ikke gennemført og blev saa henlagt. Saa kom den Tid her i Kongeriget, da der skete den store Forandring i Statsformen ved Grundlovens Givelse og Rigsdagens Oprettelse. Ved den Lejlighed blev Færøerne ikke repræsenterede ved noget Medlem. Ganske vist var der et kongevalgt Medlem paa den grundlovgivende Rigsdag, der havde været paa Færøerne, det var Amtmand Pløyen, og han foreslog, at de samme Undtagelsesbestemmelser, der vare gjorte for Island, ogsaa skulde gælde for Færøerne, at Færøerne altsaa skulde adspørges om, hvorledes de vilde have det med Hensyn til Repræsentation. Dette blev dog ikke til noget, Færøerne bleve ikke adspurgt. Saa blev der i 1851 lavet en Valglov for Færøerne. Den Gang var der ingen færøisk Rigsdagsmand, og der var fremdeles intet styrende Organ paa Færøerne. Man lavede altsaa en Valglov for Færøerne, uden at en eneste Stemme fra Færøerne var bleven hørt, og man forelagde heller ikke Valgloven for noget Organ paa Færøerne, fordi der ikke eksisterede noget saadant. Først i 1852 fremkom et Forslag til en Lagtingslov, og i 1854 blev dette til endelig Lov.

Der er ingen Tvivl om, at disse vigtige Loves Rækkefølge, Grundloven, Valgloven til Rigsdagen og først derefter Lagtingsloven, var uheldig. Det vilde absolut have været det rigtigste, om Færøerne først havde faaet deres Lagting og derved et Organ, hvorved Øerne kunde udtale sig om, hvorledes de vilde stille sig til Grundloven og Valgloven. Der hævdede sig mange frisindede Røster her paa Rigsdagen netop for det Standpunkt, at man ikke burde sætte disse Bestemmelser i Gang paa Færøerne, før Færøingerne selv vare adspurgt, men det opnaaede man ikke noget ved. Da saa Lagtingsloven blev vedtagen, viste

det sig straks, da en færøisk Repræsentant mødte her i Tinget, at han ikke var enig med Flertallet i Tinget. Han ønskede nemlig, at Lagtingsloven skulde komme frem i en helt anderledes frisindet Skikkelse, end Flertallet her i Salen var stemt for. Han ønskede paa Færøernes Vegne, at Lagtinget saa meget som muligt skulde ligne det gamle Lagting, skulde have det Ansvar overfor Befolkningen og Administrationen, som det gamle Lagting havde haft. Før Loven blev behandlet til Ende, var der fremkommet et Lovforslag paa Indenrigsministeriets Foranledning, udarbejdet af nogle Embedsmænd fra Færøerne, og det var det, som den daværende Repræsentant for Færøerne paatalte som absolut umuligt, og han skrev et vældigt Indlæg og paaberaabte sig de gamle Lagtingsmænd, hvad de vilde have sagt, hvis de havde set et saadant Foster som det, der nu skulde føres igennem og smykkedes med Navn af Lagting for at bilde Befolkningen ind, at den skulde faa sine gamle Rettigheder tilbage. Men, som sagt, de frisindede Anskuelser, der den Gang kom til Orde til Fordel for de færøiske Repræsentanters Mening her paa Rigsdagen, vandt ikke Sejr, de bukkede under, og vi fik derfor den Lagtingslov, vi nu have levet paa i 50 Aar.

Det har derfor ikke kunnet forundre, at Lagtingsmændene siden den Tid jævnlig have taget Spørgsmaalet om en Forandring af Lagtingsloven op til Behandling, for at den kunde faa en mere frisindet Skikkelse. Paa Grund af den Sammensætning, som Lagtinget har, særlig paa Grund af den dominerende Indflydelse, der er givet Embedsmændene, navnlig Amtmanden, var det længe umuligt at faa noget saadant Forslag vedtaget i Lagtinget. Tværtimod, det modsatte af, hvad der fra demokratisk Side tilsigtedes, er endog indtruffet, idet det af Lagtinget i 1872 vedtagne Valglovsforslag, som samme Aar forelagdes dette Ting, i allerhøjeste Grad bar Præget af den da eneraadende Lagtingskonservatisme. Forslaget gik ud paa en endnu yderligere Adskillelse i Vælgerklasser til Lagtinget, end der allerede eksisterer, med Bibeholdelse af Embedsmændene i de samme Stillinger, som de nu have. Forslaget blev standset her i Folketinget og kom saa ikke videre.

Jeg skal dernæst tillade mig at nævne et frisindet Forslag, som er stillet af en færøisk Repræsentant, der ogsaa i sin Tid har siddet i Folketinget, nemlig Syssemand Schrøter. Han stillede i 1884 et Forslag til Foran-